

Det danske folks vej

Programudtalelse fra Danmarks kommunistiske Parti

17. partikongres

22.-25. maj 1952

(elektronisk reprint efter:

PROGRAMSAMLING. Udtalelser, erklæringer og programmer vedtaget på Danmarks kommunistiske Partis kongresser, landskonferencer og landsmøder. 1952-1974.

Forlaget Tiden 1975)

Højfinansens magt har ført Danmark i ulykke.....	2
Bedraget mod det danske folk.....	3
Socialismens sejr.....	4
Kampen for freden.....	4
For dansk fredspolitik ud af Atlantpagten.....	6
Kun folkets magt sikrer varig fremgang.....	7
Folkets enhed — folkets sejr.....	7
Folkets demokrati — vejen til socialismen.....	8
Hvad folkeregeringen vil betyde for folket.....	9
Social tryghed og kulturel blomstring.....	11
Kommunisterne og vejen til socialismen.....	12

Tiden er kommet, hvor Danmark må slå ind på nye baner.

Det kan ikke blive ved, som det går!

Efter år med økonomiske kriser og arbejdsløshed fulgte fremmedherredømmets trængselstid. Og nu knuges landet af frygt for krig, frygt for nød og frygt for Danmarks skæbne under en udvikling, der går tvært mod alt det, som folket ønsker og håber.

Men der findes en vej frem for Danmark og det danske folk.

Danmark har før gennemlevet tunge tider. Også før har selvrådige magthavere pantsat landet eller ført det til nederlag, bankerot og opløsning. Men altid er nye kræfter brudt frem. De har samlet folket, så det med forenet styrke på ny bar landet frem.

Derfor går der gennem det danske folks historie en ubrudt linje af vilje til fred og fremgang, til folkestyre og selvstændighed. Denne vilje er blevet det danske folks ypperste kendetegn, og den lever med usvækket styrke i dag.

Endnu står frihedskampen under besættelsen klart i erindringen. Da folket sluttede sine rækker i enig front og fejede de falske ledere til side, brød Scavenius-politikens underkastelse og nedværdigelse. Det danske folk tog sin plads i folkenes fælles frihedskamp, og befrielsen åbnede veje for fremgang og nye tider.

Dengang var alle muligheder til stede. I folket herskede der som ingen sinde enighed og vilje til at gøre op med det gamle. Men folkets vilje blev

ikke fulgt. Nok talte de gamle politikere kønne ord om en "ny politik", der skulle opfylde folkets krav, men i virkeligheden drejede de alt ind i den gamle skure. De bærer ansvaret for, at vi i stedet for fred, frihed og sociale fremskridt har fået de forhold, som råder nu. Deres politik har spillet fallit.

Men folket var på rette vej. Og skal Danmark ud af uføret, må folket nu stå fast på, at dets interesser bliver respekteret. Den herskende politiske klikkes magt må brydes. Der må skabes en helt anden ordening.

Det danske folk ejer styrke til at gennemtvinge de ændringer, der skal til.

I vor tid er det arbejderklassen, der er ryggraden i nationen og i folkets kamp. I sin rejsning har den trodset reaktion og rigmænd og værnet det danske folks dyreste værdier. Den skabte sig slagkraftige organisationer, som var af uimodståelig styrke, når de sattes ind i kampen for

småkårsfolks sag. I afgørende stunder — som under besættelsen — har den vist sig som den kraft, der samlede folket og gik forrest i dets kamp mod indre og ydre fjender. Det er den opgave, der nu på ny tilfalder den danske arbejderklasse.

Siden arbejderklassen rejste sig som selvstændig kraft, har dens mål været socialismen, et samfund hvor ingen lever højt på andres arbejde. Folket var for længst blevet vundet for socialismen, om ikke de socialdemokratiske ledere havde sveget i kampen og vanæret socialismens navn. Men deres politiske fallit betyder ikke socialismens fallit. Derom vidner udviklingen dér, hvor socialismen er bragt til sejr og har skabt samfund med varig fremgang og folkelykke. — Flere og flere indser, at der må afgørende samfundsændringer til i Danmark. Men hvad skal der til, og hvordan skal det gøres? Dette program viser, hvordan virkelig varetagelse af folkets interesser må føre til socialistisk omformning af samfundet.

Højfinansens magt har ført Danmark i ulykke

Det er ikke folket, der har magten i Danmark i dag. Den virkelige magt ligger hos en lille kreds af pengemænd, industriherrer og jorddrotter, som gennem deres kapitalistiske monopoler ejer bankerne, storindustrien, storhandelen og godserne og i kraft af deres herredømme over kreditten kontrollerer landbrug, fiskeri, handel og håndværk. Sådanne monopoler er f. eks. de store bankkoncerner og rederier, olieselskaberne, cementtrusten, margarinetrusten osv. Gennem monopolerne behersker en snes personer to tredjedele af al aktiekapital i Danmark. "Penge regerer alt" er højfinansens slagord, og sådan er det i vore dages Danmark. Gennem deres økonomiske magt har finansherrerne direkte og indirekte sikret sig indflydelse på statsapparatet og på villige politikere, så regering og statsadministration udfører deres vilje. Profit er deres hensigt og mål. Den opnår de kun på det arbejdende folks bekostning. Derfor retter deres politik sig mod folkets interesser.

Gennem mange år formåede kapitalisterne i Danmark til dels at tilsløre disse forhold og at udbrede den tro, at der uden en samfundsomvæltning kunne skabes varig fremgang for det danske folk.

I begyndelsen af århundredet var kapitalismen i sin forholdsvis fredelige udviklingsperiode. Dansk kapitalisme var i kraft af særlige forhold gunstigt stillet.

Det var, da England endnu blomstrede som kolonimagt. Da var det engelske marked i stand til at aftage og betale kvalitetspriser for danske landbrugsprodukter. Derigennem opnåede også dansk kapitalisme andel i de ekstraprofitter, som den engelske højfinans pressede ud af kolonifolkenes slavearbejde.

Det var, da engelsk og tysk magtpolitik holdt hinanden i ligevægt i Danmark. Da skaffede dansk kapitalisme sig særlige fordele ved at optræde som "neutral" og deltog derfor ikke i kaprustningen.

Under disse omstændigheder lykkedes det for den danske arbejderklasse gennem seje kampe, men dog lettere end i mange andre lande, at tiltvinge sig visse økonomiske og sociale indrømmelser.

Men nu er alt dette forbi. Kapitalismen er i nedgang og forfald. Det er derfor ikke forbigående ulemper, men en dybtgående krise, den har bragt over det danske samfund.

Det engelske imperium blomstrer ikke mere, men synker ned i stadig dybere afhængighed af USA. Tværtimod at overlade lidt af sin profit til danske kapitalister, plyndrer engelsk monopolkapital Danmark på det brutaleste gennem de samhandelsvilkår, der er fastlagt ved Englandsaftalen. Mens hovedmængden af dansk landbrugseksport sælges til England til fastlagte lave priser, har England frie hænder til at skrue priserne på sine vareleverancer til Danmark i vejret og til at misligholde sine leveringsforpligtelser.

Dansk kapitalisme optræder ikke mere "neutralt". Danmarks monopolkapital, som selv er afhængig af den kapitalistiske verdens kæmpetruster, har økonomisk og politisk udleveret vort land til Englands og fremfor alt til USA's imperialisme.

Hertil har Marshallplanen tjent. Dens gyldne løfter om "hjælp til økonomisk fremgang" har vist sig kun at dække over den hensigt: at spænde Danmark ind i USA's krigsøkonomi.

Kronenedskæring, råvareknaphed for fredsindustrien, valutamangel, åbenlys indblanding i og

kontrol med dansk erhvervsliv og amerikansk diktat om stadig indskrænkning af Danmarks handel med Østeuropa er Marshall"hjælpen"s sande væsen. På alt dette beriger de amerikanske kapitalister sig, så de rigeligt har taget sig betalt for "hjælpen". Mens Marshallhjælpen betød prisgivelse af Danmarks økonomiske selvstændighed, betød Atlantpagten, at man satte vor politiske og nationale selvstændighed over styr. Danmark er til fulde blevet inddraget i det kapitalistiske oprustningsvanvid, der er ved at forvandle landet til en befæstet fattiggård.

Det danske folk udbyttes nu dobbelt, både af den engelsk-amerikanske monopolkapital og samtidig af den hjemlige kapitalistklasse, der udnytter krigsøkonomi og inflation til at skrue sine profiler højere og højere op.

Folkets arbejdsindsats og produktionen har nået højder som ingen sinde før. Betingelserne er altså til stede for at bedre folkets kår. Når de alligevel forringes, skyldes det, at regering og rigsdag gennemfører monopolkapitalens politik.

Bedraget mod det danske folk

Hvordan har det kunnet gå til, at en sådan politik er blevet påtvunget det danske folk? Det er først og fremmest sket gennem et kæmpemæssigt bedrag. De, der har pengene, har magten over pressen og den almindelige propaganda. De har brugt den til at holde folk i ukendskab til den faktiske udvikling herhjemme og i verden omkring os. Altid fremstilles storkapitalens politik som uegennyttige handlinger, og systematisk og løgnagtigt har man benægtet, at følgen ville blive alt det, vi nu står midt i. Samtidig udmales den socialistiske verden som en ulykke for folket og en trussel mod Danmark, uanset at den socialistiske opbygnings kendsgerninger hver dag bevidner det modsatte. Mere og mere ensrettet efterplapres den amerikanske krigspropaganda. Det officielle USA's afstumpede livsformer efterabes og udbredes gennem presse og litteratur, film og radio. Dansk kulturliv trænges tilbage og bydes stadig ringere kår i et forsøg på at knække det danske folks selvrespekt.

De "gamle politikere", der påstod at varetage befolkningens interesser, har tværtimod tjent pengemændene og de fremmede med at vildlede folket og bringe det i tvivl om dets egen styrke. De satte alt ind på at spalte folkesamlingen efter befrielsen. De strøede om sig med tomme løfter, udkæmpede indbyrdes politiske skinfægtninger, mens de i virkeligheden enedes om i alle afgørende anliggender at gøre rigsdagen til et rent og skært ekspeditionskontor for fremmede ordrer. Således har de udhulet demokratiet indefra og gjort folkets frihedsrettigheder illusoriske. Politistats-metoder tages i anvendelse, mens bureaukrati og korrupsion breder sig i det opsvulmede politi- og justitsapparat.

Bedraget mod det danske folk havde ikke kunnet gennemføres uden de højresocialistiske ledere. Det så man i 1945, dengang var alt at vinde. Da satte de hele deres indflydelse ind på at bringe arbejderklassens fremmarch til standsning. I ord proklamerede de: "Tre skridt til venstre!" I handling hjalp de Knud Kristensen til magten.

Skridt for skridt har de socialdemokratiske ledere udviklet sig til at spille en sådan rolle, således at de i dag intet som helst har til fælles med de ideer, som dansk arbejderbevægelse blev bygget på, og som har båret den frem. For længst har de sveget socialismen og indrettet sig på lune pladser i det kapitalistiske samfund. Derved sank de ned til at føre borgerlig-liberal reformpolitik.

Men endnu dybere er deres fald blevet. I dag står de i forbund med de kapitalistiske højrepartier om at gennemføre den mest folkefjendtlige og reaktionære politik, Danmark har kendt i mands minde. De modtager militaristernes hyldest for deres uundværlige støtte til den oprustningspolitik, som de i sin tid slog sig op på at bekæmpe. De kæmper aktivt for at bevare det kapitalistiske samfundssystem.

Også internationalt har de forbundet sig med arbejderklassens værste fjender. De priser USA, de brutaleste og mest hensynsløse monopolherrer land, og hylder dets "lederskab i verden". De er de mest emsige indpiskere for den amerikanske krigspolitik, som de følger og lovsynger, ligegyldigt hvor skæbnesvanger den er for arbejderklassen og den danske nation.

Deres teori om, at "den nationale suverænitet er et forældet begreb", skal tjene som dække over deres svig mod nationens interesser. Som de i Hitlers storhedstid indrettede sig på en tilværelse under hans overherredømme, går de nu underdanigt højfinansens USA til hånd.

De grunder deres indflydelse på den magt, de har inden for bureaukratiet i arbejderorganisationerne. De søger at kvæle demokratiet i dem og at få dem bastet og bundet ad lovgivningens vej. De har derved været i stand til at misbruge arbejdernes trofasthed mod organisationer, som er bygget op gennem generationers møjsommelige slid, i deres folkefjendtlige politiks tjeneste.

Der består nu i levevilkår og indstilling en afgrund mellem de højresocialdemokratiske ledere og de menige arbejdere. Når mange menige arbejdere endnu følger Socialdemokratiet, sker det i et ærligt, men forfængeligt håb om, at lederne dog engang vil gå til kamp for arbejderklassens og folkets sag.

For at holde liv i dette håb fremsætter lederne jævnligt velklingende programmer og manifeste. Med ord søger de at vinde arbejdernes tillid, i handling viderefører de storkapitalens politik.

I virkeligheden har de sat hele deres indflydelse ind på at skabe splid og så modløshed i arbejderklassen, på at svække og desorganisere dens og dermed folkets kamp.

Deres talemåder om "demokratisk socialisme" har kun skullet tjene til at dække over en politik, der hverken er demokratisk eller socialistisk. De har i ét og alt værnet monopolernes interesser, mens de til stadighed hindrer arbejderne i at værne deres. Når arbejderne rejser deres krav, er det eneste svar: strømme af skændig løgn og hadefuldt hetz mod Sovjetunionen og ethvert land, der bygger socialismen.

Socialismens sejre

Kapitalismens bedrag lader sig ikke gennemføre, når folkene får kendskab til sandheden om udviklingen i socialismens lande. Thi den leverer beviset for, at arbejderklassen i sin kamp for socialismen har styret mod det rette mål. Socialismen har i praksis vist sig som et samfundssystem, der er kapitalismen overlegent, og som vil afløse den i historien. I Sovjetunionen er det socialistiske samfund, som arbejderne gennem generationer har drømt om og kæmpet for, blevet til virkelighed. Alle produktionsmidler, alle samfundsrigdomme er blevet folkets fælles ejendom og menneskers udbytning af mennesker dermed ophævet. Produktionen tilrettelægges planmæssigt efter folkets behov. Derfor har retten til arbejde kunnet virkeliggøres. Arbejdsløshed kendes ikke, levedoden hæves i hastigt tempo, og kulturen bringes til blomstrende udvikling. Folket lever uden frygt for fremtiden og deltager aktivt i samfundets ledelse.

I krigens hårde prøvelse viste Sovjetunionen, hvordan et socialistisk samfund i kraft af folkets hengivenhed bliver en uovervindelig magt. Efter krigen har sovjetfolket ved at sætte sin fulde kraft ind på fredelig opbygning ikke blot for længst været i stand til at overvinde krigens forfærdende ødelæggelser, men er gået i gang med nye gigantiske anlægsarbejder, som vil frugtbar gøre landet og øge dets rigdom.

Gennem den fremgang, der i Sovjetunionen er skabt for folket, gennem det fredelige samliv, der inden for unionen er skabt mellem nationerne, viser socialismens første land vejen frem for de undertrykte masser i de kapitalistiske lande og kolonierne.

Siden krigen har folkene i det meste af Østeuropa taget magten og er gået i gang med at opbygge socialismen. Derved er lande, hvor folket indtil for få år siden levede i elendighed og fascistisk undertrykkelse, blevet forvandlet til fri folkesamfund i rivende udvikling.

I det Fjerne Østen har Kina revet sig ud af den undertrykkelse og tilbageslåenhed, som godsejere, spekulanter og fremmede finansherrer gennem århundreder har holdt det nede i, og bygger sig nu en fri fremtid.

Over for denne udvikling står kapitalismens lande med kriser, nedgang og altomspændende forberedelser til krig.

Socialismens sejre beviser, at det ikke behøver at være sådan. Det er den sandhed, som kapitalismens politiske ledere frygter, men som de i længden ikke vil magte at dølge for folkene.

Kampen for freden

Den frygteligste fare, der truer vort land og vort folk, er en ny verdenskrig. Mere end noget andet kalder dette folket til at tage Danmarks skæbne i sine egne hænder.

Det er kapitalismen, der har ført til vor tids verdenskrige. Det er de store monopoler, der tjener på oprustningen. Gennem krigen røver de kolonier og områder, som de udpresser for nye profitter. Krigen er for dem ikke en frygtelig ting, men en frygtelig indbringende ting. De amerikanske monopoler, der er kapitalismens største og stærkeste, stræber efter verdensherredømmet. De fantaserer sygeligt om en atomkrig som middel til at kue alt under deres vilje. Krigen er blevet hovedformålet for deres politik.

I ledtog med dem står de kræfter verden over, som regner med at tjene på krigen, eller som i krigen ser et middel til at kue den stadig stærkere rejsning af folkene, i kolonierne som i de kapitalistiske lande. Fremfor alt tilstræber de en krig mod Sovjetunionen, fordi de frygter socialismens opsving og vil lægge dens opbygningsresultater øde.

Trods indbyrdes modsætninger og stridende magtinteresser har disse kræfter forbundet sig i en *krigens lejr*, der er underkastet den amerikanske magtpolitikts diktatur. Den har sprængt det allierede stormagtssamarbejde og spaltet verden. Den misbruger FN, der blev skabt til fred og samarbejde, som redskab til at organisere krig. Den iværksætter en øredøvende krigspropaganda for at hidse folkene til fjendskab og brodermord.

Heroverfor står de lande og de kræfter, der kæmper for fred og selvstændighed. Hundreder af millioner mennesker, jævne folk, der ved, hvad de har at værne, hører sammen i *fredens lejr*. Hvis stærkeste og ledende kraft er den socialistiske Sovjetunion.

For socialistiske lande er freden en livsinteresse. Under socialismen findes der ingen, der kan tjene på krigen. Krigen er en ulykke for hver enkelt såvel som for hele samfundet.

Sovjetunionen, som mere end nogen kender krigens rædsler, fører derfor en ufravigelig fredspolitik og tager initiativ på initiativ for fredens sag.

For folkene i alverdens lande er kampen for freden kampen for selve livet.

Tidens alvor maner derfor alle gode kræfter til på tværs af enhver politisk, religiøs eller anden skillelinje at finde sammen om én ting: fredens bevarelse.

En varig fred må bygge på følgende grundsætninger:

Stridsspørgsmål mellem staterne må løses gennem forhandling, ikke gennem krig. Frit indgåede forpligtelser må overholdes.

Lunde med socialistiske og lande med kapitalistiske økonomiske systemer mit leve side om side i fredelig kappestrid og i ligeberettiget samkvem.

Ændringer i en stats samfundssystem må ske i overensstemmelse med folkets vilje og ikke påtvinges eller forhindres gennem aggression.

Disse grundsætninger anerkendes af kommunisterne og må anerkendes af enhver, der ærligt vil freden. Disse grundsætninger anerkendes af de socialistiske lande og i øvrigt af ethvert land, der fører fredspolitik. Det er de magter og grupper, der gennem trusler om atomkrig og med de brutaleste krigshandlinger søger at påtvinge andre folk deres vilje, som bryder disse grundsætninger og sætter freden i fare.

Men de krigslystne magthavere kan standses. Gentagne gange har folkenes modstand tvunget dem til at stoppe op

i deres forehavender. Står folkene ufravigeligt fast, kan de gennemtvunge respekt om deres krav om forhandling i stedet for krig, og grundlaget vil være lagt for et samarbejde mellem staterne i overensstemmelse med ånd og bogstav i FN's pagt.

Folkene slutter deres rækker i forsvar for freden. Der har rejst sig en organiseret fredsfrent verden over, af en styrke, som historien aldrig har set magen til. Den omfatter allerede et flertal af verdens befolkning og er i stadig styrkelse og vækst.

Selv om freden er i overhængende fare, er det derfor falsk at påstå, at en ny verdenskrig skulle være uundgåelig. En sådan propaganda spredes kun for at undergrave folkenes beslutsomhed i modstanden mod krigsforberedelserne og i kampen for at hindre krigen.

Denne gang kan det forhindres, at kapitalismens oprustningsjag og krigshysteri ender i en ny krig. Freden vil blive bevaret og styrket, hvis folkene tager fredens sag i deres egne hænder og forsvarer den til det yderste.

Dette er tidens opgave frem for alle andre.

For dansk fredspolitik ud af Atlantpagten

For det danske folk er freden en livsnødvendighed. Krigen er en umiddelbar trussel mod selve Danmarks eksistens som beboeligt område.

Dette' er en følge af Danmarks indlemmelse i den aggressive Atlantpagt. Kommer det til krig, gør Atlantpagten fra første færd Danmark til krigsdeltager og krigsskueplads. Da Atlantpagten blev underskrevet, bedyredes det, at

dens formål var at sikre freden, demokratiet og selvstændigheden. Men den har ført til, at engelske og amerikanske generaler indretter Danmark til angrebsbase mod Sovjetunionen, at vi allieres med demokratiets værste fjender fra tyske nazister til Franco, og til at vor politiske og militære selvstændighed er sat over styr. Det er åbenlyst, at pagten blev underskrevet under falsk foregivende.

Det danske folk har aldrig fået forelagt pagten, har aldrig godkendt den og kan ikke være bundet af den.

Skal Danmark sikre sin fred, må folket først og fremmest frigøre sig fra Atlantpagten og genvinde sin selvstændighed.

Alene magter det danske folk ikke at sikre freden. Men det kan gøre sin selvstændige indsats for freden ved at holde sit eget land uden for al medvirken til krigsplaner og gå i brechen for fredens sag. Derigennem yder det også sit værdifulde bidrag til den folkenes fælles kamp, som er afgørende for fredens bevarelse. Danmark har i kraft af sin geografiske og politiske stilling særlige muligheder herfor.

Fra atlantpolitik må Danmark gå over til fredspolitik. Dansk fredspolitik vil sige:

Danmark går ind for, at der mellem de fem stormagter afsluttes en fredspagt, som står åben for alle stater.

Danmark opsiger alle pagter, som krænker dets selvstændighed, først og fremmest Marshallaftalen og Atlantpagten.

Danmark modsætter sig uretmæssig udnyttelse af FN i én magtgruppes interesse og går ind for afspænding og samarbejde.

Danmark går ind for almindelig og kontrolleret nedrustning og forbud mod atomvåben og andre massetilintetgørelsesmidler.

Danmark går ind for forbud mod krigspropaganda. Danmark, bryder med den systematiske forgiftelse af forholdet til Sovjetunionen og erstatter det med gode naboforbindelser.

Tilsvarende gælder forholdet til Kina og folkedemokratierne.

Danmark går ind for et forenet, afmilitariseret og demokratisk Tyskland.

Danmark udvikler sine handelsforbindelser til alle sider på ligeberettigelsens grund.

Overgang fra krigspolitik til fredspolitik betyder, at de byrder, der nu hviler tungt på det danske folk, øjeblikkelig lettes.

Oprustningsvanviddet standses, så skatterne kan lettes.

Udenrigshandelen omlægges, så valutakrisen afhjælpes.

Krigsøkonomien brydes, så fredsproduktion kan give arbejde og billige varer til folket.

Nedskæringspolitikken bringes til ophør, så sociale forbedringer kan iværksættes.

Militærbyggeriet standses, så der kan komme gang i boligbyggeriet.

Kulturens amerikanisering forhindres, så dansk kulturliv kan udfolde sig.

Krigsangstens knugende tryk over sindene vil hæves, og danskere kan leve som danske.

Det er den politik, der svarer til det danske folks interesser. Det er den politik, der opfylder de retfærdige krav, der i dag lyder fra arbejder som fra bonde, fra videnskabsmand som fra forretningsdrivende.

Den politik kan bringes til sejr, når det danske folk enigt rejser sig mod den forarmelse, som oprustningen for en fremmed sag har påført det, og når det beslutsomt afviser at stille sin ungdom og sit land til rådighed for de amerikanske krigsplaner.

Det vil ske gennem en *folkesamling om fred og selvstændighed*. Som det danske folk i sin tid afviste Scavenius-politikerne, må det nu afvise atlant-politikernes undskyldninger og påskud for efter fremmed ordre at føre landet i katastrofen. Står folket enigt og fast i sin modstand mod forarmelse og krigs-politik, så vil atlantpolitikkerne opleve deres 29. august.

Men der er ingen tid at spille! Alle de, der ser, hvor krigspolitikken er ved at bære os hen, må finde hinanden i fælles modstand, mens tid er.

Kommunisterne erklærer sig derfor villige til uanset andre meningsforskelle at samarbejde med alle personer, bevægelser eller organisationer, der går ind for fredspolitik, der vil bryde den nationale selvopgivelsens politik, og som vil anvende krigsmilliarderne til folkets bedste. De vil yde støtte til enhver regering og ethvert politisk initiativ, der tager skridt i denne retning.

I bevidstheden om, at landets og folkets hele fremtid afhænger af fredens sejr, vil kommunisterne yde alt for at bringe en sådan samling i stand. De vil som altid loyalt overholde de forpligtelser, de påtager sig i et sådant samarbejde. De vil samtidig som selvstændigt parti vise vejene videre frem for Danmark og arbejde på at vinde folket for den socialistiske omformning af samfundet.

Kun folkets magt sikrer varig fremgang

Overgang til fredspolitik vil være en vældig sejr for det danske folk, men dets problemer vil ikke være løst alene derved. Fattigdom vil stadig findes, og der vil stadig være rigmænd, som vil bruge deres økonomiske magt til at udsuge folket, korrumpere det politiske liv og på ny drive landet i fordærv. Just sådan gik det i 1945. Der blev dengang ikke gjort op med de kræfter, som forrådt Danmark og modarbejdede folkets interesser. Følgen var, at spekulanter, værnemagere og samarbejdspolitikere på ny trængte ind i deres gamle positioner, begyndte at splitte folket og fortsatte deres fordærvelige politik, som på ny bragte landet i uføret.

Skal der skabes varig fremgang for det danske folk, må der en gennemgribende samfundsændring til. Højfinansens magt må brydes. Den virkelige magt i samfundet må lægges i folkets hænder.

Folket må aktivt varetage sin egne interesser. Det må gøre op med de politikere, som i monopolkapitalens interesse har bedraget det og ledt det i ulykke. Det må sikre sig en fornyet folkerepræsentation, en rigsdag af partier og personer, som gør dets vilje til landets lov.

Båret frem af det overvældende folkeflertals aktive støtte vil folkerepræsentationen og folkets regering træffe de foranstaltninger, som i første række vil være nødvendige for at bryde de store udbytteres magt:

Nationalisering — samfundsovertagelse — af storindustri, banker, forsikringselskaber og erhvervslivets øvrige monopolforetagender, hvorved disse stilles i folkets tjeneste.

Udenrigshandelen stilles i folkets tjeneste gennem nationalisering.

Godsejerjorden beslaglægges og overlades til dem, der dyrker den.

Demokratiet sikres gennem folkets aktive medarbejderskab på alle samfundslivets områder — i produktion, administration, folkeoplysning og presse.

Dermed vil samfundets afgørende magtcentre være lagt i folkets hånd, og Danmarks rigdomme og muligheder vil blive udnyttet til at skabe fremgang og lykke for folket.

Disse foranstaltninger vil betyde indledningen til det danske samfunds omformning til et socialistisk samfund, hvor menneskers udbytning af mennesker er afskaffet, og hvor folkets frihed og bestemmelsesret er sikret.

Folkets enhed — folkets sejr

Tiden er for længst moden til omskabelsen af det danske samfund. Det altovervældende folkeflertal har interesse i, at den skal ske. I længden vil den derfor ikke kunne holdes tilbage. Ikke blot arbejderklassen, men også det arbejdende landbrug,, fiskere, tjenestemænd, næringsdrivende, åndsarbejdere og flere endnu tynges i knæ under byrderne fra den herskende samfundsorden. Ungdommen byder man en udsigtsløs fremtid, de gamle en håbløs alderdom. Hele folket hader krigen og vil leve som danske.

Samlet udgør folket en umådelig kraft. Det var det, vi her i landet erfarede i modstandskampens dage. Så længe arbejderklassen var enig, og hele det arbejdende folk stod sammen, gik det fremad. Tilbageslaget kom først, da det lykkedes at spalte folket på ny. Men nu, i kampen mod krigspolitik og brutal nedskæring, styrkes sammenholdet på ny i folk og i arbejderklassen. Gamle fordomme svinder, når man i samdrægtighed værner sine umiddelbare interesser i kamp mod ydre og indre fjender. Af det fælles syn på dagens problemer gror et fælles syn på fremtiden.

Således opstår den *samling i folket*, der giver det styrke til at forme Danmarks fremtid. Samlingen i folket kan kun ske på grundlag af *samling og enhed i arbejderklassen*, der er den største og mest sammentømrede del af befolkningen. Når arbejderklassen i enighed sætter aktivt ind mod ethvert overgreb, mod enhver nedskæring, mod enhver krænkelse af folkets demokratiske rettigheder, når den udnytter sine fagforeninger og sine øvrige organisationer i kampen for sine retfærdige krav, vil resultatet ikke blot blive hårdt tiltrængte forbedringer, men arbejderklassen vil blive den politiske kraft, som i spidsen for folket baner vej for nye tider.

Folkets fjender frygter enheden, frem for alt i arbejderklassen. Både med magt og med list sætter de ind for at hindre den. Arbejderklassen må heroverfor støt fortsætte sin kamp og afvise alle forsøg på at skabe splid i rækkerne. Særlig gælder det over for højresocialdemokraternes skændige virke, når de med giftig sladder vil skabe kunstige modsætningsforhold arbejderne imellem, eller når de spreder deres propaganda om at kapitulere for kapitalen og reaktionen. Enhed og kampkraft i arbejderklassen kan kun sikres gennem ustandseligt arbejde på at bryde de falske lederes indflydelse og gøre deres propaganda virkningsløs.

Når enheden tilvejebringes, når den bevares og styrkes, så den ikke som i 1945 går i forfald, da er grundlaget skabt for at gennemføre afgørende ændringer af det danske samfund og betrede vejen til socialismen. En aktiv, vågen og enig arbejderklasse vil skare det store flertal om sig og bære en folkeregering til magten.

Det er den vej, kommunisterne opfordrer til at gå.

Det vil være vejen til fuldbyrdelse af det danske folks historiske kamp for fred og frihed, for folkestyre og selvstændighed.

Folkets demokrati — vejen til socialismen

Folkets overtagelse af magten i samfundet betyder demokrati for folket. Gennem folkets demokrati vil Danmarks vej gå til socialismen.

Rigsdagen vil ikke som nu være et

redskab for hjemlige finanskliger eller et ekspeditionskontor for fremmede ordrer. Den vil blive fornyet gennem frie valg. Rigsdagen vil blive folkesuverænitets virkelige *sæde, sådan som det danske folk har kæmpet for det mod enevælden* og Estrups *provisoriediktatur*. Derfor vil også landstinget blive *afskaffet, ungdommen vil få valgret fra 18 år, og valgloven vil blive gjort fuldstændig retfærdig*. De valgte folkerepræsentanter vil blive *gjort ansvarlige over for* brud på deres program og de forpligtelser, som *de har påtaget sig over for vælgerne*.

De demokratiske rettigheder vil ikke som nu være begrænsede og betingede for folkets flertal. Folkets demokrati betyder afskaffelse af alle rigmandsprivilegier, der gør de demokratiske friheder til tomme ord.

Landets lovgivende og udøvende organer vil til enhver tid være ansvarlig over for folket, og folket vil blive draget ind i aktiv deltagelse i administrationen og kontrollen inden for alle samfundslivets områder.

Arbejdernes faglige organisationer vil spille en betydningsfuld rolle. De vil komme til at virke med det formål, hvortil de blev opbygget: som direkte varetagere af arbejdernes interesser. Det faglige juristen vil blive afskaffet, og fagbevægelsens frihed vil blive sikret. Der bliver demokrati i fagbevægelsen, og alt pampervælde vil være afskaffet.

Fagforeningerne vil som repræsentanter for arbejderklassen deltage i tilrettelæggelsen af landets økonomiske politik, ved ledelsen af industrien og andre erhvervsforetagender og ved udformningen og administrationen af arbejds- og sociallovgivningen.

På samme måde vil det arbejdende folks øvrige organisationer, husmandsforeninger, fiskeriforeninger, åndsarbejdernes sammenslutninger, ungdomsorganisationerne osv. deltage i

udformningen og administrationen af lovgivningen, ligesom den kooperative bevægelse med sine erfaringer vil komme til at spille en vigtig rolle for organiseringen af folkets forsyning med varer.

Sikring af demokratiets grundsætning: fra folket — for folket — ved folket! vil ske ved, at der på alle ansvarlige poster i statsapparatet vil sidde mænd og kvinder, udgået fra folket, som drager omsorg for, at lovene efterleves i den ånd, hvori de er vedtaget. Alle tilløb til bu-reaukrati og sabotage, til politiregimente, vil blive brudt under medvirken af folkets demokratiske kontrol.

Borgernes demokratiske rettigheder vil ikke blot blive fastslået i forfatningen, men vil være garanteret, fordi loven sikrer folket midlerne til at virkeliggøre dem. Trykke-, tale- og forsamlingsfriheden vil ikke være begrænset af, at et mindretal gennem ejendomsforhold behersker trykkerier og forsamlingslokaler. Således vil pengemændenes monopol på pressen blive brudt. Ejendomsretten til bladene vil blive overdraget til arbejderklassen og den øvrige befolknings demokratiske organisationer, der på lovens grund arbejder for deres interesser.

Lighed for loven vil være sikret uden hensyn til race, nationalitet eller køn. Trosfriheden vil være sikret. Retssikkerheden vil være garanteret gennem retsvæsenets demokratisering. Ved disse foranstaltninger sikres der folket virkelig politisk magt, som muliggør omskabelsen af samfundet.

Det kan ikke forventes, at storkapitalister og godsejere, at den forenede reaktion vil opgive deres røvede ejendomme og særrettigheder uden videre. Tværtimod må man regne med, at de vil udnytte al deres indflydelse og alle deres forbindelser til gennem underminering og sabotage, parret med åben og voldelig modstand at forhindre gennemførelsen af en demokratisk og socialistisk politik.

Derfor må det danske folk og dets folkeregering være klar til beslutsomt at slå sådan modstand ned.

Det danske folks vej til fred, fremgang og frihed kan kun sikres ved det arbejdende folks magt.

Hvad folkeregeringen vil betyde for folket

Folkets regering giver ikke tomme løfter. Den opfylder folkets krav. Den kan gøre det, fordi den bryder monopolernes magt. Den vil gøre det, fordi den står i folkets tjeneste og under folkets kontrol.

En folkeregering vil grundfæste fredspolitikens sejr ved ufravigelig at gå ind for *fred og national selvstændighed*. Den vil og kan gøre det, fordi den bygger umiddelbart på det danske folk og dets ærlige vilje til at leve i fred og venskab med alle andre folk, og fordi den er frigjort fra enhver form for afhængighed af de kapitalistiske kredse, som er interesseret i oprustning og krig.

Ligesom folkeregeringen vil værne om det danske folks naturlige ret til selv at bestemme over sit lands og sin egen skæbne, anerkender den samme ret for alle andre folk og ønsker herudfra et samarbejde med dem på venskabets og ligeberettigelses grund. Dette gælder også det færøske og grønlandske folk. En folkeregering kan aldrig godkende en politik, der ofrer disse folk og deres lande til imperialistiske stormagters krigsplaner.

En folkeregering vil i medfør af sin fredspolitik *standse militariseringen og nedsætte de militære udgifter* til det, som er nødvendigt for at skabe et demokratisk forsvar i overensstemmelse med Danmarks egne interesser.

Allerede dette vil medføre, at den får betydelige midler i hænde til forbedring af befolkningens kår. Langt mere betyder det imidlertid, at *nationaliseringen af monopolerne* i industri, bankvæsen, skibsfart, storhandel m. v. stiller disses kæmpeprofitter til rådighed for staten og dermed for folket. Samtidig betyder den, at produktionen kan tilrettelægges og udvikles efter en plan, der tager sigte på at opfylde befolkningens behov.

Denne nationalisering, der gør de vigtigste produktionsmidler til samfundets, dvs. folkets ejendom, må ikke forveksles med, hvad vi hidtil har kendt i Danmark med hensyn til stats og kommunes overtagelse og drift af visse virksomheder. Disse foretagender har stadig været

drevet som kapitalistiske foretagender i det kapitalistiske samfunds interesse og på særlig bureaukratisk måde. De har intet med socialisme at gøre.

Under en folkeregering vil de nationaliserede virksomheder derimod blive demokratisk forvaltede. Ledelsen vil bestå af arbejdere sammen med teknikere og samfundets repræsentanter,

ligesom hele driften stadig vil være underkastet de faglige organisationers medvirken og kontrol. Produktionen vil ikke længere være dikteret af kapitalisters private profitbegær, men tilrettelægges efter en fælles plan ud fra, hvad der gavner såvel samfundets som virksomhedens arbejdere. Det arbejdende folk, og ingen privat kapitalist, vil nyde godt af forbedringer i produktions- og arbejdsmetoder. Dette vil øge udviklingstempoet i hidtil uset grad.

Produktionsplanen vil blive tilrettelagt således, at der sker en stærk udvidelse af den danske industri. En sådan industrialisering af Danmark er en nødvendighed, når landets økonomiske muligheder skal udnyttes til stadigt at hæve levestandarden og til at udvide beskæftigelsesmulighederne, så der sikres arbejde til alle.

Nationaliseringen af banker og andre kreditinstitutioner såvel som af forsikringsvæsenet vil bryde rentekapitalens magt, stille billig kapital til rådighed for samfundsgavnlig produktion og vil i det hele taget muliggøre en effektiv samfundskontrol med den økonomiske udvikling.

Nationaliseringen af udenrigshandelen er af afgørende betydning for bedring af Danmarks økonomiske stilling. Kun herigennem vil det være muligt at tilrettelægge vor handelspolitik udelukkende ud fra hele folkets interesser efter, hvor man byder os de bedste vilkår for vor udførsel, samtidig med, at landets forsyninger ikke mindst af nødvendige råstoffer sikres. De pengestærke grossererers importmonopol vil blive brudt, og importvarerne vil blive fordelt under hensyn til produktionens og forbrugernes interesser.

En *jordreform* vil blive gennemført. I første række vil godsejerjorden, de adelige stiftelser osv., som i sin tid er røvet fra de arbejdende bønder, blive givet tilbage til folket. Derved vil der blive skabt muligheder for gennem udstykning at oprette tusinder af nye landbrugsbedrifter. Der vil blive skabt økonomiske forudsætninger for, at landarbejderne og ungdommen på denne måde kan få egne hjem, og der vil blive tillægsjord til de indeklemte husmænd. Renteåget vil blive brudt, gælden vil blive ophævet, og spekulationen i Danmarks jord vil blive gjort umulig. Folkeregeringens økonomiske politik vil for altid afskaffe landbrugskriser og sikre landbruget afsætning af dets produkter til rimelige priser. Andelsbevægelsens videre udvikling, opretholdelse af maskinstationer, fælles stalde og andre former for rationel udnyttelse af teknikkens fremskridt osv. vil blive støttet. I det omfang, landbrugere ønsker fællesdrift, vil dette blive fremmet. Alt dette i forbindelse med øget understøttelse af det landbrugsvidenskabelige forskningsarbejde vil danne grundlaget for en yderligere rivende udvikling af det danske landbrug.

Samtidig hermed vil den tekniske udvikling også udnyttes til at forbedre landarbejdernes og landbougdommens kår, således at deres krav om ligestilling med andre arbejdere m. h. t. løn, arbejdstid og ferie endelig bliver virkeliggjort. Landbougdommen vil få adgang til uddannelse og kulturel virksomhed.

Fiskeriet vil blive ophjulpet og udviklet i overensstemmelse med vort lands naturlige betingelser. Der vil blive ydet statsstøtte og kreditter til forbedring af kutterflåden og fangstredskaberne. Havfiskeriet organiseres og udvides med støtte af folkeregeringen. Udsætning af fiskeyngel forøges i det omfang, fiskerne og videnskaben i samarbejde finder det fornødent.

Losningscentraler, fryserier, hermetikfabrikker o. l. vil ved statsstøtte blive oprettet på andelsbasis. Herved sikres til enhver tid lønnende afsætning af fangsten. Fordyrende mellemed på fiskens vej fra fiskerne til forbrugerne vil blive afskaffet. Den ny handelspolitik vil give store muligheder for afsætning af fisk på udenlandske markeder.

Mellemstanden i handel, industri og håndværk vil være befriet for rentekapitalens åg og vil nyde godt af den sociale tryghed. Småsparere vil få fuld erstatning for de tab, de måtte lide

ved nationaliseringen, men også andre vil kunne få erstatning, for så vidt de forholder sig loyalt over for folkets magt.

Når samfundets økonomiske magtcentre er under kontrol, er økonomien ikke længere underkastet blindt virkende love. Den planmæssige udvidelse af produktionen vil give rigelige forsyninger til faldende priser. Levestandarden vil stadig kunne hævedes. De typiske kapitalistiske kriser med deres såkaldte overproduktion, med deres arbejdsløshed og med økonomiske katastrofer for bønderne og for tusinder af små næringsdrivende, vil ikke mere kendes. For alle dele af det arbejdende folk vil livet blive lettere og lykkeligere.

Social tryghed og kulturel blomstring

Når monopolernes profitter inddrages gennem nationalisering, når den udenlandske udplyndring stoppes gennem omlægning af udenrigshandelen, og når oprustningen standses, så vil en folkeregering råde over de nødvendige midler til virkeliggørelse af de sociale fremskridt, som arbejderbevægelsen gennem slægtled har kæmpet for. Og alligevel vil skatterne kunne nedsættes betydeligt for det arbejdende folk. Folkeregeringens sociale lovgivning vil gøre ende på den frygt for morgendagen, for sygdom, ulykkestilfælde, arbejdsløshed og alderdom, der nu ofte rider menneskene som en mare.

Retten til arbejde vil være lovmæssigt fastslået og vil i kraft af samfundets økonomiske grundlag være virkeliggjort.

Ved indførelse af kontingentfri folkepension vil samfundet opfylde sin skyldighed over for de gamle og sikre dem en livsaften i tryghed og gode kår. Invalider, syge og tilskadekomne vil få fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og vil i øvrigt få sikret en menneskelig tilværelse på lige fod med andre samfundsborgere.

Gennem gratis medicin, lægehjælp og hospitalsbehandling beskyttes befolkningens sundhed. Den forebyggende sundhedsforsorg udvides.

Familien vil være sikret. Der vil blive gennemført en tidssvarende moderskabsydelse og virkelig børnerente. Den forebyggende børneforsorg vil blive udvidet og de fornødne børneinstitutioner oprettet.

Der vil blive gjort op med al nedlæghed og bureaukrati i administrationen af den sociale forsorg gennem direkte deltagelse af det arbejdende folks repræsentanter.

Boligproblemet vil endelig blive løst. Huslejerne vil gennem inddragelse af renten kunne sættes betydeligt ned. Nationaliseringen af kreditten og byggematerialeindustrien vil muliggøre igangsættelsen af et omfattende byggeri af lejligheder til billige priser.

Tre ugers ferie med fuld løn vil blive minimum for alle arbejdende. Feriehjem og sanatorier for det arbejdende folk oprettes i velegnede og sunde bygninger.

For kvinderne vil en folkeregering betyde, at de endelig ikke alene i ord, men også i virkeligheden opnår politisk, erhvervs-mæssig og løn-mæssig ligestilling med manden.

En ny tilværelse vil åbne sig for ungdommen. Der vil blive gennemført en virkelig ungdomslovgivning. De unge arbejdere vil få kortere arbejdstid og længere ferie, og lærlingene vil få dagskole og garanti for en effektiv udnyttelse af læretiden. På alle områder får ungdommen vældigt udvidede udviklingsmuligheder for sine evner og interesser.

Idrætten og ungdommens fritidssystemer vil blive fremmet gennem de nødvendige bevillinger fra stat og kommuner og gennem bygning af de fornødne idrætsanlæg, forsamlingsgårde, fritidshjem, kulturcentre osv. Pengespekulation i idrætten vil der ikke mere kunne være tale om.

Alle vil få lige ret til uddannelse. Kun evner og anlæg skal være afgørende for den enkeltes muligheder. De nødvendige stipendier stilles til rådighed. Antallet af skoler og højere læreanstalter udvides, da samfundet får et

overordentligt behov for specialister og sagkyndige på alle områder.

Der vil blive gjort ende på al smålighed over for kulturlivet og på dets afhængighed af private kapitalinteresser. Samfundet har brug for en stærk udvikling af dansk videnskab, kunst og folkeoplysning. Videnskabelige institutioner vil blive udbygget eller nyoprettet. Under ledelse af forskningsråd, der vil have omfattende fonds til rådighed, vil videnskaben blive udviklet og udnyttet til folkets bedste. Rigelige midler vil sikre kunstnerens arbejde og kunstens udfoldelse. Gennem et omfattende net af kulturhuse, biblioteker, teatre, koncertsale, udstillingslokaler m. v. og ved at stille presse og forlag i folkeoplysningens tjeneste, vil

betingelserne være skabt for at bringe kulturlivet i nær og befrugtende forbindelse med hele folket.

Således vil kulturlivet ikke længere blive et anliggende for snævre cirkler. Tværtimod vil hele folket være med i en videreudvikling af vor rige kulturarv, båret af tro på fremtiden og omsorg for mennesket.

En virkelig folkeregering vil sikre, at det danske samfund omformes, så der tages afgørende skridt fremad mod socialismen. Samfundets rigdom og menneskets livsudfoldelse vil blomstre som aldrig før. Først under sådanne samfundsforhold kan man tale om frihed, om en virkelig menneskelig tilværelse. Mennesket vil ikke længere leve i frygt, men i sikker tillid til samfundet og fremtiden. Uden skelen til muligheden af forfølgelse fra arbejdsgivere eller pengemænd kan borgerne frit drøfte, hvorledes man bedst og hurtigst gør livet lettere og mere indholdsrigt for alle. For første gang i vort lands historie vil de synspunkter og beslutninger, det arbejdende folk når frem til, ved samfundets hjælp blive gjort til virkelighed. Og folket vil fortsætte sin march — stadig fremad, mod nye og højere mål.

Kommunisterne og vejen til socialismen

Kommunisterne fremlægger dette program for at vise, at der for det danske folk findes et andet perspektiv end krigspolitikken, nedskæringens og den nationale nedværdigelses. Der findes en vej frem, og bag hverdagens strid og kamp vinker forude et stort og opnåeligt mål. Danmarks kommunistiske Parti vier alle sine kræfter til den opgave at kalde det danske folk til kamp for freden, friheden og sine truede livsinteresser, for derigennem at nå det store mål. Danmarks kommunistiske Parti er en organisk bestanddel af det danske folk. Det er vokset ud af vor gamle socialistiske arbejderbevægelse, født dengang højresocialdemokraterne sveg socialismens faner. Det har ingen interesser, som adskiller sig fra Danmarks og det danske folks interesser. Det samler i sine rækker de mest offervillige og bedste forkæmpere for arbejderklassens sag. Det har, selv i de sværeste stunder, trofast stået i det danske folks tjeneste.

Danmarks kommunistiske Parti bygger i hele sin virksomhed på den internationale arbejderklassens og frihedsbevægelsernes erfaringer, som disse er sammenfattet i den videnskabelige socialismes lære, udformet af Marx, Engels, Lenin og Stalin. Den marxistiske teori har historisk dokumenteret sin rigtighed som læren om arbejderklassens og socialismens sejr. Historien har også fastslået, at kampen for socialismen intetsteds kan vindes uden et parti, der arbejder på grundlag af og i overensstemmelse med den socialistiske teori. Kommunistisk Parti er tilhænger af det sande og virkelige folkestyre. Det vil, at folkets flertal skal være bestemmende. Det tilstræber et socialistisk demokrati, hvor alle samfundsrigdomme tilhører samfundet — hele folket — og forvaltes af samfundets organer under folkets deltagelse og folkets kontrol, et samfund, hvor der økonomisk, politisk og kulturelt hersker demokrati. Kun med støtte af folkets store flertal vil kommunisterne nå dette mål. Kommunisterne er modstandere af mindretalsdiktatur. De vil bekæmpe alle forsøg på at indføre eller opretholde noget sådant. Kommunisterne vil, at folkeflertallet skal bestemme i det overvældende folkeflertals interesse.

Dette er grundlaget for kommunisternes kamp for folkets interesser og for samfundsomvæltningen fra kapitalisme til socialisme.

Socialismens sejre i en række lande har vist, at der gives forskellige veje til socialismen. Hvert land, hvert folk må gå den vej, der følger af dets egne forhold og betingelser. Men uden om folkeflertallet og dets kampindsats gives der ingen vej til socialismen og dermed til varig fred og frihed.

For Danmark går vejen i fortsættelse af det danske folks traditionsrige kamp gennem tiderne, der først vil være fuldbyrdet i et frit og lykkeligt, socialistisk Danmark.